

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана

факультету іноземних мов

Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

СЕРПНЯ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Культура української наукової мови

(назва навчальної дисципліни)

ОБОВ'ЯЗКОВА

Освітньо-професійна програма	«Англійська мова і література та друга іноземна мова»
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Факультет	іноземних мов
Мова навчання	українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Культура української наукової мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Англійська мова і література та друга іноземна мова» (затвердженої Вченою радою ЧНУ 27.05.2024р.).

(назва освітньо-професійної програми, дата останнього затвердження)

Розробник: Шатілова Н. О. – кандидат філологічних наук, доцент, асистент кафедри сучасної української мови.

Погоджено з гарантом і схвалено методичною радою факультету / навчально-наукового інституту

Протокол № 1 від "12" _____ серпня _____ 2024 року

Голова методичної ради факультету іноземних мов

 Bezenar I.V.
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Шатілова Н. О., 2024

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2024

Успішна професійна діяльність фахівця-філолога неодмінно пов'язана зі створенням якісних наукових текстів. Мовне оформлення наукового тексту – один із важливих чинників ефективної репрезентації результатів наукових досліджень. Грамотне мовностилістичне оформлення наукової праці засвідчує не лише високий рівень мовної культури її автора, але й рівень його мовної свідомості та інтелектуального розвитку загалом. Вироблення навичок грамотного наукового письма передбачає опанування сучасних норм української наукової мови, що поглиблює мовно-комунікативну компетентність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, сприяє якісній професійній комунікації. Навчальна дисципліна «Культура української наукової мови» входить до обов'язкових освітніх компонентів циклу загальної підготовки освітньо-професійної програми «Англійська мова і література та друга іноземна мова» за спеціальністю 035 Філологія.

Мета навчальної дисципліни – систематизувати й поглибити знання студентів про українську наукову мову, особливості мовної організації наукового тексту; сформувати вміння продукувати якісний науковий текст відповідно до чинних норм сучасної української літературної мови для успішної презентації результатів науково-дослідної діяльності.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- розкрити особливості реалізації норм сучасної української літературної мови в науковому стилі;
- систематизувати, закріпити й поглибити знання студентів щодо чинних норм української мови (враховуючи основні зміни в новій редакції правописного кодексу);
- засвоїти обов'язкові вимоги до оформлення покликань, цитат, бібліографічних джерел на засадах академічної доброчесності;
- виховувати мовний смак і мовне чуття, критичне ставлення до ненормативного уживання різнорівневих мовних одиниць у науковому тексті;
- сформувати навички мовностилістичного аналізу й редагування тексту магістерської роботи відповідно до норм наукового стилю;
- розвивати мовно-комунікативну компетентність студентів, уміння та бажання грамотно писати, висловлюватися, стежити за культурою мовлення;
- навчити користуватися «Українськими правописом», працювати з науковими, навчально-методичними, лексикографічними джерелами та іншою довідковою літературою; критично осмислювати чинні орфографічні словники й довідники в об'єктиві правописних нововведень.

Знання чинних норм сучасної української наукової мови, уміння грамотно оформляти своє висловлення в писемній формі стане надійним підґрунтям формування професійної компетентності майбутніх фахівців-філологів.

Результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть набути таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовою (англійською).

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	3	90	-	30	-	-	60	-	Залік
Заочна	1	2	3	90	-	8	-	-	82	-	

1.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекц.	практ.	лаб	інд	с.р.		лекц.	практ.	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми навчальних занять	Змістовий модуль 1. «Нормативність української наукової мови»											
Тема 1. Українська наукова мова: сфера використання, специфіка та функції. Науковий стиль української мови. Традиційні стильові ознаки наукової мови.	5		2			3	4					4
Тема 2. Основні зміни в новій редакції «Українського правопису».	7		2			5	8		1			7
Тема 3. Відображення законів милозвучності української мови в науковому тексті.	7		2			5	7					7
Тема 4. Лексична нормативність наукового тексту. Типові лексичні огріхи в науковому тексті. Літературна мова і діалекти в науковому мовленні.	9		4			5	9		1			8
Тема 5. Морфологічні особливості наукового тексту. Типові морфологічні помилки в науковому тексті.	9		3			6	9		1			8
Тема 6. Синтаксична організація наукового тексту. Порушення синтаксичних норм української мови в науковому тексті.	8		2			6	8		1			7
Разом за ЗМ 1	45		15			30	45		4			41

Теми навчальних занять	Змістовий модуль 2. «Композиція писемного наукового тексту: вимоги до мовного оформлення магістерської роботи»											
Тема 7. Мовні засоби структуризації наукового тексту. Мовні кліше в тексті магістерської роботи. Етика наукової комунікації.	6		2			4	7		1			6
Тема 8. Пунктуаційне оформлення наукового тексту. Роздільні й видільні розділові знаки в тексті наукового стилю.	14		4			10	16		1			15
Тема 9. Способи передавання чужого мовлення в науковому тексті. Оформлення цитувань і покликань. Порушення засад наукової етики та академічної доброчесності.	8		3			5	7		1			6
Тема 10. Бібліографічний опис наукових і навчально-методичних джерел. Правила оформлення списку використаної літератури та бібліографічних покликань.	6		2			4	7		1			6
Тема 11. Орфографічні та технічні правила переносу. Умовні й графічні скорочення в тексті наукової роботи.	5		2			3	4					4
Тема 12. Правила рубрикації тексту. Розділові знаки для оформлення пунктів переліку.	6		2			4	4					4
Разом за ЗМ 2	45		15			30	45		4			41
Усього годин	90		30			60	90		8			82

1.3. Тематика практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
---	------------	-----------------

1.	Українська наукова мова: загальна характеристика і специфічні риси. Науковий стиль української мови. Традиційні стильові ознаки наукової мови. Нормативність – ознака якісної української наукової мови. Причини порушення мовних норм під час творення наукових текстів. Значущість культури наукової мови у професійному становленні фахівця-філолога.	2
2.	Основні зміни в новій редакції «Українського правопису». Власне зміни у написанні слів (без варіантів). Варіантні доповнення до чинної норми.	2
3.	Відображення законів милозвучності української мови в науковому тексті. Спрощення в буквособолученнях. Евфонічне чергування звуків. Уживання паралельних форм.	2
4.	Лексична нормативність наукового тексту. Тавтологія і синонімія в науковому тексті. Терміни як лексична особливість наукового тексту. Типові лексичні огріхи в науковому мовленні та їх усунення (змішування паронімів, мовленнєва недостатність і надмірність). Літературна мова і діалекти в науковому мовленні.	3
5.	Морфологічні особливості наукового тексту. Утворення та вживання фемінітивів. Рід незмінюваних іменників і складноскорочених слів. Закінчення іменників у давальному відмінку. Закінчення іменників чоловічого роду другої відміни в родовому відмінку однини. Типові морфологічні помилки у вживанні іменникових, прикметникових, числівникових, займенникових та дієслівних форм.	4
6.	Синтаксична організація наукового тексту. Синтаксичні синоніми. Типові синтаксичні помилки й неточності (порушення принципів побудови речень, граматичного керування, координації підмета і присудка тощо). Уникнення в науковому тексті невластивих українській мові синтаксичних конструкцій.	2
7.	Пунктуаційне оформлення наукового тексту. Роздільні і видільні розділові знаки в текстах наукового стилю. Речення з однорідними й відокремленими членами, вставними і вставленими конструкціями. Пунктуація складнопідрядних речень як найпоширенішого типу синтаксичних структур в науковому тексті.	2
8.	Мовні засоби структуризації наукового тексту. Мовні кліше в тексті магістерської роботи. Етика наукової комунікації. Етика наукової комунікації.	6
9.	Способи передавання чужого мовлення в науковому тексті. Оформлення цитувань і покликань. Порушення засад наукової етики та академічної доброчесності.	2

10.	Бібліографічний опис наукових і навчально-методичних джерел. Правила оформлення списку використаної літератури та бібліографічних покликань.	2
11.	Орфографічні та технічні правила переносу. Умовні і графічні скорочення в тексті наукової роботи.	2
12.	Правила рубрикації тексту. Розділові знаки для оформлення пунктів переліку.	2
13.	Мовностилістичний аналіз і редагування наукового тексту. Типові порушення мовних норм наукового стилю.	2
	Усього	30 год.

1.4. Самостійна робота студента

№ з/п	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
	Теоретичний блок	
1.	Науковий стиль сучасної української мови	2
2.	Наукові тексти різних жанрів: властивості і структурно-сміслові компоненти	2
3.	Особливості писемного наукового мовлення.	2
4.	Особливості усного наукового мовлення.	2
5.	Порушення фонетико-інтонаційних особливостей наукового мовлення	2
6.	Порушення лексичних норм наукового тексту	2
7.	Порушення морфологічних норм наукового тексту	2
8.	Порушення синтаксичних норм наукового тексту	2
9.	Порушення орфографічних норм наукового тексту	2
10.	Порушення пунктуаційних норм наукового тексту	2
11.	Композиція писемного наукового тексту	2
12.	Мовні стандарти-кліше в тексті магістерської роботи	2
13.	Мовні стандарти-кліше в тексті наукової статті	2
14.	Мовні стандарти-кліше в тексті наукової рецензії	2
15.	Мовні стандарти-кліше в тексті наукової доповіді	2
16.	Науковий відгук і наукова рецензія: мовне оформлення	2
17.	Культура наукової мови і мовний етикет	2
18.	Образність та експресивність у науковому стилі	2
19.	Рубрикація наукового тексту: особливості пунктуаційного оформлення	2
20.	Бібліографія наукових джерел: вимоги до пунктуаційного оформлення	2

	Практичний блок	
1.	<i>Лінгвістичний аналіз наукового тексту з метою виявлення різнорівневих мовних особливостей.</i>	5
2.	<i>Редагування наукового тексту з метою виявлення й аналізу порушень лексичних, морфологічних та синтаксичних норм української наукової мови.</i>	5
3.	<i>Бібліографічний опис наукових і навчально-методичних джерел (відповідно до чинних вимог)</i>	5
4.	<i>Робота з текстом «Українського правопису» (2019 р.) та інтернет-джерелами з метою вдосконалення орфографічної та пунктуаційної компетентності.</i>	10
5.	<i>Реєстр найпоширеніших мовних огріхів у науковому тексті. Вести власний зошит обліку орфографічних, лексичних, морфологічних, синтаксичних, пунктуаційних помилок та здійснювати їх самоаналіз з метою вдосконалення умінь і навичок з вивчених тем (таблиці з аналізом).</i>	5
	Разом	60

Індивідуальні завдання та ІНДЗ

Індивідуальне завдання оцінюють максимально в **10 балів**. Результати дослідження студенти презентують на практичному занятті, готуючи доповідь та мультимедійну презентацію.

№ з/п	Назва теми / кількість балів /форма контролю
1.	Індивідуальний проєкт «Мовностилістичний аналіз наукового тексту». Опрацювати наукову статтю з фахової проблематики магістерського дослідження в контексті основних вимог до змісту, побудови й мовного оформлення за алгоритмом: 1. Фонетичні особливості наукового тексту. 2. Лексичні особливості наукового тексту. 3. Морфологічні особливості наукового тексту. 4. Синтаксичні особливості наукового тексту. 5. Пунктуаційні особливості наукового тексту. 6. Особливості цитувань і покликань. 7. Бібліографічний опис джерел (10 різножанрових позицій). Визначити, за допомогою яких мовних засобів створюється логічність, послідовність, доказовість наукового викладу.

2. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної

дисципліни

У процесі вивчення курсу «Культура української наукової мови» застосовуємо технології особистісно орієнтованого, диференційованого, проблемно-розвивального, інтерактивного, дистанційного навчання.

Методи і прийоми організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності спрямовані на формування програмних компетентностей студентів:

1) *інформаційно-рецептивний*: бесіда (вступна, бесіда-повідомлення, бесіда-повторення, контроль-корекційна, евристична), пояснення, навчальна дискусія;

2) *робота з навчальним текстом та інтернет-ресурсами*: опрацювання рекомендованої літератури та інформаційних онлайн-ресурсів, вивчення тексту чинного «Українського правопису», робота з лексикографічними джерелами;

3) *наочні методи*: ілюстрація, демонстрація (зокрема за допомогою цифрових технологій), самостійне спостереження над мовними явищами в поєднанні із *дидактичними прийомами мисленнєвого характеру* – аналіз, узагальнення, систематизація, порівняння, класифікація, конкретизація;

4) *спонукально-репродуктивний*: метод практичних вправ (тренувальних, творчих, контрольних), що забезпечують вироблення необхідних умінь і навичок (аналіз фрагментів наукових текстів, опрацювання тексту наукової статті, наскрізне виписування мовних фактів, добір контекстів з відповідними мовними одиницями, підбір синонімів, антонімів, творення наукового тексту, редагування наукового тексту тощо);

5) *творчо-пошуковий та проблемний методи*: самостійна робота пошукового характеру – підбір і аналітичний огляд джерел інформації, аналіз, опис і виклад проблемного питання, мультимедійна презентація результатів індивідуальної чи спільної проєктної діяльності;

6) *інтерактивні методи*: робота в парах, робота в малих групах, взаємооцінювання, взаємоперевірка, мозкова атака, мовна опозиція, контент-аналіз, рольове моделювання, я – редактор тощо.

3. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення дисципліни, складає **100 балів**, з яких **60 балів** – під час поточного контролю і **40 балів** – під час підсумкового контролю (заліку).

Система оцінювання знань є накопичувальною і охоплює суму балів за різними видами здійсненого контролю – поточного, модульного, підсумкового.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна і самостійна робота)		Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2		
30 балів	30 балів	40	100
Аудиторна і самостійна робота – 15 б. Модульна контрольна робота – 15 б.	Аудиторна і самостійна робота – 10 б. Індивідуальне завдання – 10 б. Модульна контрольна робота – 10 б.	Тестовий контроль: 40 тестів (1 тест – 1 б.)	60+40=100

Накопичення рейтингових балів у межах змістових модулів передбачає:

- відвідування (очне / дистанційне) практичних занять;
- активність на практичних заняттях;
- якість підготовки до навчальних занять;
- належне виконання завдань практичного, творчого, пошукового характеру на засадах академічної доброчесності;
- написання модульних контрольних робіт.

Оцінювання усної відповіді враховує:

- повноту розкриття питання;
- логічність і послідовність викладу;
- добір влучних прикладів і коментування мовних фактів;
- культуру мовлення;
- уміння порівнювати і робити висновки.

Оцінювання індивідуальних завдань ураховує:

- своєчасність виконання завдання;
- обсяг і якість виконання завдання;
- академічну доброчесність (самостійне виконання);
- творчий підхід та ініціативність у навчальній діяльності.

Оцінювання письмових самостійних / контрольних робіт.

«А»: робота засвідчує ґрунтовні, системні знання з теми чи змістового модулю, не містить помилок у поясненні мовних явищ.

«В»: робота засвідчує добрі знання з теми чи змістового модулю, містить не більше двох помилок у поясненні мовних явищ;

«С»: робота засвідчує належні знання з теми чи змістового модулю, містить не більше чотирьох помилок у поясненні мовних явищ;

«D»: робота засвідчує достатні знання з теми чи змістового модулю, містить 5–6 помилок у поясненні мовних явищ;

«Е»: робота засвідчує фрагментарні знання з теми чи змістового модулю, містить більше семи помилок у поясненні мовних явищ.

Незараховано роботу студентів, який допускає під час виконання мовного аналізу більш ніж 50% помилок, засвідчуючи незнання програмового матеріалу з теми чи змістового модулю.

Критерії оцінювання тестових завдань:

«А»: 100–90% правильних відповідей.

«В»: 89–80% правильних відповідей.

«С»: 79–70% правильних відповідей.

«D»: 69–60% правильних відповідей.

«Е»: 59–50% правильних відповідей.

Незараховано – менше 50% правильних відповідей.

Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складниками підсумкової оцінки з дисципліни. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 50. Якщо студент набирає більше ніж 50 балів під час поточного контролю, то він може отримати залік, який у системі ECTS відповідає рівню D, E («зараховано»). Для отримання вищого рівня студент складає залік.

4. Критерієм підсумкового оцінювання є досягнення здобувачем освіти мінімальних порогових рівнів оцінок (балів) за кожним передбаченим результатом навчання.

Підсумковий контроль (залік) здійснюється в режимі автоматизованої комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить **40 балів**.

Якщо студент набрав менше 35 балів за весь курс, він не може бути допущеним до складання заліку.

**Загальні критерії оцінювання рівня
та якості знань студентів з навчальної дисципліни**

Оцінку «зараховано» («А») отримують студенти, які набрали загальну суму балів **90–100** від максимальної кількості можливих, зокрема: вільно оперують програмовим матеріалом, опрацювали рекомендовану літературу, ґрунтовно засвоїли норми української наукової мови, опанували термінологію курсу; систематично готувалися до практичних занять й виконували домашні завдання; виявили відмінні навички мовностилістичного аналізу наукового тексту; сумлінно працювали над завданнями для самостійної роботи; успішно виконали модульні контрольні роботи й завдання підсумкового контролю.

Оцінку «зараховано» («В») отримують студенти, які набрали загальну суму балів **80–89** від максимальної кількості можливих, зокрема: добре засвоїли норми української наукової мови, опрацювали рекомендовану літературу, добре володіють програмовим матеріалом і науковою термінологією курсу; активно готувалися до практичних занять та систематично виконували домашні завдання;

виявили добрі навички мовностилістичного аналізу наукового тексту; загалом фахово аналізують порушення мовних норм, допускаючи поодинокі помилки; опрацювали завдання для самостійного виконання; добре написали модульні контрольні роботи й виконали завдання підсумкового контролю.

Оцінку «зараховано» («С») отримують студенти, які набрали загальну суму балів **70–79** від максимальної кількості можливих, зокрема: виявили належну обізнаність з нормами української наукової мови, продемонстрували знання програмового матеріалу на репродуктивному рівні, частково володіють відповідною науковою термінологією; працювали на практичних заняттях, виконували домашні завдання; допускають помилки у науковому писемному мовленні, але вміють здійснити самоаналіз й аргументовано їх виправити; виявили добрі навички мовностилістичного аналізу наукового тексту; частково впорались із самостійними завданнями; добре виконали модульні контрольні роботи; належно розкрили питання підсумкового контролю.

Оцінку «зараховано» («D») отримують студенти, які набрали загальну суму балів **60–69** від максимальної кількості можливих, зокрема: мають поверхневі знання норм української наукової мови; показали фрагментарну обізнаність із програмовим матеріалом; обмежилися мінімальним опрацюванням рекомендованої літератури; пасивно поводитись під час роботи на практичних заняттях, не виявили належних навичок мовностилістичного аналізу наукового тексту і бажання до самостійної роботи; допускають мовні помилки в тексті, не чітко формулюють правила; виконали модульні контрольні роботи на достатньому рівні; не повністю розкрили питання підсумкового контролю.

Оцінку «зараховано» («E») отримують студенти, які набрали загальну суму балів **50–59** від максимальної кількості можливих: показали фрагментарну обізнаність з чинними нормами української наукової мови, обмежилися опосередкованим вивченням програмового матеріалу, не опрацювали рекомендовану літературу; пасивно поводитись на практичних заняттях, не виявили належних навичок мовностилістичного аналізу наукового тексту та бажання до самостійної роботи; допускають мовні помилки в тексті, можуть пояснити лише деякі з них; задовільно виконали модульні контрольні роботи; фрагментарно обізнані з питаннями, винесеними на підсумковий контроль.

Оцінку «незараховано» («FX») з можливістю повторного складання отримують студенти, які набрали загальну суму балів **35–49** від максимальної кількості можливих: не відвідували частину практичних занять; не опрацювали рекомендованої літератури, тому не орієнтуються в програмовому матеріалі; не обізнані із чинними нормами української наукової мови, не знають правил і допускають грубі помилки в писемному мовленні; не виконали модульні контрольні роботи; не розкрили питань підсумкового контролю.

Оцінку «незараховано» («F») з обов'язковим повторним курсом отримують студенти, які набрали загальну суму балів **1–34** від максимальної кількості можливих: не відвідували практичних занять; фактично не засвоїли навчальну

програму курсу; не пройшли поточний та підсумковий контроль з навчальної дисципліни.

5.1. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою (залік)	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (кількість балів)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90–100)	відмінно
	B (80–89)	дуже добре
	C (70–79)	добре
	D (60–69)	задовільно
	E (50–59)	достатньо
Незараховано	FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1–34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

5.2. Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- усні і письмові відповіді;
- практичні, індивідуальні та самостійні завдання;
- виконання домашніх завдань;
- мовностилістичний аналіз наукового тексту;
- взаємоконтроль у парах і групах, самоконтроль;
- мультимедійна презентація результатів виконаних завдань;
- модульні контрольні роботи;
- автоматизовані тестові завдання.

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у письмових роботах, під час виконання індивідуальних і самостійних завдань, при складанні заліку тощо). Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження курсу «Культура української наукової мови» визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перерахуванням :

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;

- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;

-тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;

-тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,

-освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),

-семінари й вебінари (в тому числі он-лайн),

-літні /зимові школи тощо.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Форми поточного контролю: спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю студентів та їхня участь в обговоренні проблемних питань, індивідуальне та фронтальне опитування, робота з навчально-методичною літературою, лінгвістичний коментар під час виконання практичних завдань, самостійні роботи, мовностилістичний аналіз наукового тексту, автоматизовані тестові завдання.

Форма підсумкового контролю: залік.

Зазначені форми контролю та види робіт на практичних заняттях – обов'язкові для всіх студентів. Система оцінювання знань є накопичувальною і охоплює суму балів за різними видами здійсненого контролю.

7. Рекомендована література

7.1. Основна

1. Баган М.П. Культура української наукової мови: [посібник для самостійної роботи студентів]. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2022. 48 с.

2. Городенська К. Синтаксична специфіка української наукової мови. *Українська термінологія і сучасність*: Київ: КНЕУ, 2001. Вип. IV. С.11–14.

3. Колоїз Ж. Науковий стиль української мови: практикум. Кривий Ріг: КДПУ, 2017. 114 с.
4. Кульбабська О.В., Шатілова Н.О. Крок у професію. Методика навчання української мови у вищій школі: навч. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 384 с.
5. Левченко О. Науковий стиль: культура мовлення: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 204 с.
6. Луценко О.І. Українська наукова мова : навч. посібник. Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2021. 128 с.
7. Мацько Л.І., Денискіна Г.О. Українська наукова мова (теорія і практика) : навч. посібник. Тернопіль : Підручники і посібники. 2011. 272 с.
8. Михайлова О.Г., Сидоренко А.А., Сухопар В.Ф. Українське наукове мовлення. Лексичні та граматичні особливості : навч.-метод. посібник. Харків, 2000. 97 с.
9. Ревуцька С., Шапран Д., Зінченко В. Наукова українська мова: конспект лекцій. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. 119 с.
10. Семеног О.М. Культура наукової української мови: навчальний посібник. Київ : Академія, 2010. 213 с.
11. Ткачук, О. В., Наконечна, Л. Б. Сучасне українське наукове мовлення: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2018. 160 с.

7.2. Додаткова

1. Баган М. П. Експресивність сучасного українськомовного наукового дискурсу: межі можливого. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Філологія*. 2017. С. 9–17. URL: <https://doi.org/10.32589/2311-0821.1.2017.120712>
2. Баган М. П. Кліше в сучасному українському науковому дискурсі: культуромовний і комунікативний аспекти. *Граматичний простір сучасної лінгвоукраїністики. Катерині Григорівні Городенській*. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2019.
3. Баган М. П. Паронімія в сучасній українській лінгвістичній термінології: причини й тенденції розвитку. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка Серія “Філологічні науки” Мовознавство*, 2017. 1, 8, 5–10. URL: http://ddpufilolvisnyk.com.ua/uploads/arkhiv-nomerov/2017/NV_2017_8-1/3.pdf
4. Бук С. 3000 найчастотніших слів наукового стилю сучасної української мови / наук. ред. Ф. Бацевич. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. 192 с.
5. Городенська К. Г. Українське слово у вимірах сьогодення. Ін-т укр. мови НАН України. Київ : КММ, 2014. 124 с.

6. Горошкіна О.М., Шутова Л. І. Науковий текст: особливості мови та стилю : навчально-методичний посібник для аспірантів. Луганськ : Світанок, 2013. 138 с.
7. Дем'ян Я. Культура наукової української мови як наукова проблема. *Молодь і ринок*. 2023. №3(211). С. 108–112. URL: <http://mir.dspu.edu.ua/article/-view/277510/272959>
8. Колоїз Ж. В. Академічне письмо та риторика. Кривий Ріг : КДПУ, 2018. 196 с.
9. Методологія дисертаційного дослідження. Мовні особливості наукового стилю: навчальний посібник / уклад. І. В. Чорний, В. А. Перцева, І. М. Голопич. Харків: ХНУВС, 2019. 272 с.
10. Нечипоренко А. Терміни-пароніми та питання культури наукового мовлення. *Science Review*. 2020. 2 (29), С. 25–27. URL: https://doi.org/10.31435/rsglobal_sr/28022020/6956
11. Овсієнко Л. Науковий текст як лінгвістична одиниця і комунікативний феномен. *Педагогічні науки*. Випуск 60. Херсон: ХДУ, 2011. С.125–128. URL: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/3684/3217>
12. Омельчук С. Бути чесним у науці й навчанні: експрес-курс з академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти. Херсон, 2021. 80 с.
13. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови: Навчальний посібник з алгоритмічними приписами. 2 вид., перероб. та доп. Київ : Центр навчальної літератури, 2009. 392 с.
14. Пономарів О.Д. Культура слова: Мовностилістичні поради: Навч. посібник. 2-ге вид., стереотип. Київ : Либідь, 2001. 240 с.
15. Романченко А.П. Елітарна мовна особистість у просторі наукового дискурсу: комунікативні аспекти. Одеса, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2019. 541 с.
16. Селігей П.О. Науковець і його мова. *Українська мова*. 2012. № 4. С. 18–28. URL: [https://www.inmo.org.ua/assets/files/Selihey.%20Naukovets%20i%20-yoho%20mova%20\(2012\).pdf](https://www.inmo.org.ua/assets/files/Selihey.%20Naukovets%20i%20-yoho%20mova%20(2012).pdf)
17. Селігей П.О. Світло і тіні наукового стилю. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.
18. Сурмін Ю. Науковий текст : специфіка, підготовка та презентація. : навч.-метод. посібник. Київ : НАДУ, 2008. 184 с.

8. Інформаційні ресурси

1. Блог професора Пономарева. URL : <https://www.bbc.com/ukrainian/topics/ponomariv>
2. Горох – українські словники (онлайн-бібліотека, в якій зібрані найбільш корисні словники української мови). URL : <https://goroh.pp.ua/>
3. Культура мови на щодень : Довідково-інформаційна система / Інститут української мови НАН України. Київ. 2010. URL : <http://bit.ly/33ev57P>

4. Культура української наукової мови : сторінка навчальної дисципліни в системі електронного навчання Moodle. URL : <https://moodle.chnu.edu.ua/-course/view.php?id=7440>
5. Mova.info. Лінгвістичний портал. URL : <http://www.mova.info/>
6. Новий правопис: повний текст та основні зміни. URL : <https://osvitoria.media/experience/novyj-pravopys-povnyj-tekst-ta-osnovni-zminy/>
7. Освітній проєкт «Мова – ДНК нації». URL : <https://ukr-mova.in.ua>
8. Офіційний сайт Української мови. URL : <http://ukrainskamova.at.ua>
9. Сайт Олександра Авраменка. URL : <http://xn--80aafnzkiym.xn--j1amh/>
10. Словник української мови у 20 т. online: томи 1–14. (академічний тлумачний словник української мови, видавати який розпочало 2010 року видавництво “Наукова думка”). URL : <https://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=1&page=0>
11. СловникUA. Портал української мови та культури. URL: <https://www.slovnyk.ua/>
12. Словники України online: словозміна, синонімія, фразеологія. URL : <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
13. Стислий огляд основних змін у новій редакції «Українського правопису» (2019). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/osnovni-zminy%202019.pdf>
14. Українська мова : енциклопедія. Київ : Вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с. URL: <https://archive.org/details/UkrMovEnts/page/n3/mode/1up?view=theater>
15. Український правопис / Національна академія наук України. К. : Наукова думка, 2020. 392 с. URL : <https://drive.google.com/file/d/1p0moU6lYrg4RskpJYTljxkiAa5vrd0mM/view>